

ORDIN nr. 3.342 din 28 februarie 2012
privind aprobarea unor programe pentru acordarea definitivării în
învățământ

EMITENT: MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII, TINERETULUI ȘI SPORTULUI
PUBLICAT ÎN: MONITORUL OFICIAL nr. 149 din 6 martie 2012
Data intrării în vigoare : 6 martie 2012

În baza prevederilor [art. 241 din Legea educației naționale nr. 1/2011](#), cu modificările și completările ulterioare;

ținând cont de prevederile art. 68 și 69 din Metodologia-cadru privind mobilitatea personalului didactic din învățământul preuniversitar în anul școlar 2012-2013, cu modificările și completările ulterioare, aprobată prin [Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.560/2011](#),

în temeiul [Hotărârii Guvernului nr. 536/2011](#) privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației, cercetării, tineretului și sportului emite prezentul ordin.

ART. 1

Se aprobă programa conținând tematica și bibliografia pentru susținerea examenului de acordare a definitivării în învățământ la specializarea Consiliere psihopedagogică, prevăzută în anexa nr. 1.

ART. 2

Se aprobă programa conținând tematica și bibliografia pentru susținerea examenului de acordare a definitivării în învățământ la specializarea Tehnologia informației și comunicațiilor, prevăzută în anexa nr. 2.

ART. 3

Se aprobă programa conținând tematica și bibliografia pentru susținerea examenului de acordare a definitivării în învățământ la specializarea Religie greco-catolică, prevăzută în anexa nr. 3.

ART. 4

Se aprobă programa conținând tematica și bibliografia pentru susținerea examenului de acordare a definitivării în învățământ la specializarea Religie unitariană, prevăzută în anexa nr. 4.

ART. 5

Se aprobă programa conținând tematica și bibliografia pentru susținerea examenului de acordare a definitivării în învățământ la specializarea Religie evanghelică, prevăzută în anexa nr. 5.

ART. 6

Se aprobă programa conținând tematica și bibliografia pentru susținerea examenului de acordare a definitivării în învățământ la specializarea Religie romano-catolică (limba maghiară), prevăzută în anexa nr. 6.

ART. 7

Anexele nr. 1-6 fac parte integrantă din prezentul ordin.

ART. 8

Direcția generală management, resurse umane și rețea școlară din cadrul Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și inspectoratele școlare vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

ART. 9

Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României - Partea I.

Ministrul educației, cercetării, tineretului și sportului,
Cătălin Ovidiu Baba

București, 28 februarie 2012.

Nr. 3.342.

ANEXA 1

Programa conținând tematica și bibliografia pentru susținerea examenului de acordare a definitivării în învățământ la specializarea Consiliere psihopedagogică

A. Tematica la disciplina de specialitate Consiliere psihopedagogică

I. Evoluția psihologiei ca știință

1. Obiectul psihologiei
2. Demers științific în psihologie. Psihologia științifică vs. psihologia de simț comun. Psihologia contemporană și locul ei în sistemul științelor
3. Tendințe și curente în psihologia contemporană

II. Sistemul psihic uman

1. Sistemul psihic uman ca sistem de prelucrare de informație: percepția, atenția, reprezentarea și organizarea cunoștințelor, memoria, limbajul, rezolvarea de probleme, decizia

2. Inteligența și performanța inteligentă; delimitări conceptuale și aplicații în practica educațională

3. Emoțiile și motivația (modele teoretice ale emoțiilor și motivației, afectivitatea pozitivă vs. afectivitatea negativă, inteligența emoțională, emoții și mecanisme de apărare, factori sociocontextuali și factori personali ai motivației pentru studiu)

III. Personalitatea

1. Importanța studiului personalității

2. Clasic și modern în abordarea personalității

3. Paradigme în abordarea personalității

4. Distincția structură/procese/dezvoltare a personalității în cadrul teoriilor personalității

5. Modele de analiză multinivelară a personalității

IV. Elemente de psihologia dezvoltării/vârstelor

1. Conceptul de dezvoltare

2. Factorii dezvoltării ontogenetice: ereditate, mediu, interacțiunea ereditate-mediu

3. Tipic și atipic în dezvoltarea cognitivă

4. Etape de dezvoltare (cognitivă, afectivă, socială)

V. Diversitate și individualitate în populația școlară

1. Surse de diversitate în populația școlară și implicații educaționale: diferențe culturale, diferențe de gen, diferențe de statut socioeconomic, diversitate cognitivă

2. Excepționalitate și copii cu cerințe speciale: dificultăți specifice de învățare, supradotare, deficiențe senzoriale și deficiențe de comunicare

3. Tratare individualizată: principii și modalități de realizare

VI. Consilierea psihopedagogică

1. Rolul consilierii psihopedagogice în procesul formativ. Domenii de aplicare

2. Caracteristicile consilierii

3. Obiectivele consilierii

VII. Norme etice în consiliere

1. Responsabilitățile consilierilor psihoeucaționali

2. Relația de consiliere

3. Formarea continuă și evaluarea activității consilierilor

4. Dileme și tipuri de probleme etice în activitatea de consiliere
5. Colaborarea cu alți specialiști

VIII. Abordări în consiliere și abilitățile consilierului

1. Delimitări conceptuale/distincții între: consiliere psihologică, consiliere școlară, consilierea carierei/vocațională, consiliere educațională
2. Paradigme în consiliere
3. Atitudini și abilități în consiliere
4. Strategii și tehnici de consiliere educațională
5. Proiectarea activităților de consiliere psihopedagogică

IX. Autocunoaștere și dezvoltare personală

1. Principiile psihologiei centrate pe persoană
2. Cunoașterea de sine, imaginea de sine, stima de sine
3. Modalități de dezvoltare a competenței emoționale
4. Metode de autocunoaștere: cunoaștere și intercunoaștere

X. Managementul comunicării

1. Rolul comunicării în procesul de consiliere
2. Niveluri, tipuri, bariere ale comunicării
3. Modalități de ameliorare a comunicării: comunicarea asertivă (timiditatea și agresivitatea: operaționalizare, cauze și consecințe)
4. Conflictul și managementul conflictelor
5. Relații și interacțiuni în clasă

XI. Educația pentru sănătate

1. Stil de viață sanogen și stil de viață patogen
2. Comportamente de risc: fumatul, consumul de alcool, consumul de droguri, dependența de internet
3. Managementul unui stil de viață sănătos; programe de prevenție a îmbolnăvirilor și de educație pentru sănătate
4. Managementul stresului

XII. Managementul comportamental al grupului de elevi/ preșcolari

1. Dimensiuni de analiză a managementului clasei; evaluarea eficienței managementului clasei
2. Analiza funcțională a comportamentului; strategii și proceduri de analiză a comportamentului
3. Practici inadecvate de control comportamental vs. disciplinarea pozitivă

4. Strategii de prevenție a comportamentelor dezadaptative și programe de modificare comportamentală aplicabile în clasă

XIII. Managementul situațiilor de criză

1. Abordarea de tip preventiv a situațiilor de risc: sinuciderea, avortul, abuzul fizic și sexual
2. Violența și hărțuirea; forme de hărțuire și violență fizică și psihică
3. Comportamentul antisocial, comportamentele violente. Consilierea elevilor cu probleme de conduită

XIV. Învățarea în context școlar. Strategii și tehnici de învățare eficientă

1. Concepte de bază: randamentul învățării, progresul în învățare, autoeficacitatea în învățare, convingeri despre învățare, stiluri de învățare
2. Optimizarea învățării: condițiile învățării eficiente, dezvoltarea strategiilor de învățare: strategii de memorare, elaborare, organizare, gândire critică
3. Autoreglarea procesului de învățare: componente cognitive motivaționale, comportamentale și contextuale, strategii ale învățării autoreglate: controlul cognitiv (planificarea studiului, automonitorizarea, autoevaluarea, managementul timpului), managementul efortului, managementul emoțiilor
4. Creativitatea: forme și modalități de stimulare
5. Forme, factori, strategii de prevenire și intervenție în cazuri de: insucces școlar, absenteism și abandon școlar

XV. Metode și strategii de implicare a părinților în consilierea copiilor și adolescenților

1. Tipuri de familii. Stiluri parentale
2. Colaborarea cu părinții în asistarea copiilor. Oferte de training pentru părinți
3. Diferențe de gen în creșterea și educarea copiilor
4. Familia în criză: divorț, deces, abandon, abuz de substanțe, boli, părinți plecați la muncă în străinătate etc. Strategii de intervenție specifică
5. Parteneriatul școală-familie

XVI. Consilierea în carieră

1. Specificul activităților de orientare vocațională
2. Construcția identității vocaționale: autocunoaștere, investigarea caracteristicilor personale relevante pentru carieră, explorarea ocupațională, promovarea personală
3. Explorarea traseelor educaționale și profesionale, planificarea carierei
4. Utilizarea tehnologiilor informatice și de comunicare TIC în consilierea carierei

5. Metode și tehnici ale consilierii carierei. Marketing personal
6. Decizia de carieră: stiluri decizionale, pași în luarea deciziei
7. Tipuri de programe informatice utilizate în consilierea carierei: utilitate, clasificare, analiză comparativă, avantaje/dezavantaje

XVII. Consilierea cadrelor didactice

1. Principiile consilierii adulților
2. Dezvoltarea relațiilor școală-elev-părinți
3. Modalități de intervenție în optimizarea climatului școlar

B. Bibliografie pentru disciplina Consiliere psihopedagogică

Băban, A. (1998), *Stres și Personalitate*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca

Băban, A. (2009), *Consiliere educațională*, Editura ASCR, Cluj-Napoca

Benga, M. Miclea (ed.) (2001), *Development and Cognition*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca

Bunescu, Gh., Alecu, G., Badea, D. (1997), *Educația părinților - strategii și programe*, Editura Didactică și Pedagogică, București

Ciocu, C. (1998), *Interacțiunea părinți-copii*, Editura Amaltea, București

Cosmovici, A., Iacob, L. (1998), *Psihologie școlară*, Editura Polirom, Iași

Dumitru, I. A. (2008), *Consiliere psihopedagogică*, Editura Polirom, Iași

Dumitru, I., A. (2000), *Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă*, Editura de Vest, Timișoara

Eliade, S. (2000), *ABC-ul consilierii*, Editura Hiperborea, Turda

Gliga, L. (2001), *Managementul conflictului*, Editura Tipogrup Press, București

Holdevici, I. (2001), *Ameliorarea performanțelor umane prin tehnici de psihoterapie*, Editura Orizonturi, București

Iucu, R. (2000), *Managementul și gestiunea clasei de elevi - fundamente teoretico-metodologice*, Editura Polirom, Iași

Jigău, M. (2001), *Consilierea carierei*, Editura Sigma, București

Lemeni, G., Miclea, M. (2005), *Consiliere și orientare. Ghid de educație pentru carieră*, Editura ASCR, Cluj-Napoca

Miclea, M. (2004), *Psihologie cognitivă*, Editura Polirom, Iași

Mih, V. (2010, vol. I și II), *Psihologie educațională*, Editura ASCR, Cluj-Napoca

Muro, J. J., Kottman, T. (1995), *Guidance and Counseling in the Elementary and Middle Schools*, Editura Brown & Benchmark, Inc.

Opre, A. (2003 ediția I, 2006 ediția II), *Introducere în teoriile personalității*, Editura ASCR, Cluj-Napoca

Opre, A., Boroș S. (2006), *Personalitatea în abordările psihologiei contemporane*, Cluj-Napoca

Opre, A. (editor), Noi tendințe în psihologia personalității. Vol. I și II, Editura ASCR, Cluj-Napoca

Parot, F., Richelle, M. (1995), Introducere în psihologie: Istoric și metode, Editura Humanitas, București

Radu, I., Druțu, I., Mare, V., Miclea, M., Podar, T., Preda, V. (1991), Introducere în psihologia contemporană, Editura Sincron, Cluj-Napoca

Șchiopu, U., Verza, E. (1997), Psihologia vârstelor. Ciclurile vieții, Editura Didactică și Pedagogică, București

Ștefan, C., Kallay, E. (2011), Dezvoltarea competențelor emoționale și sociale la preșcolari. Ghid practic pentru părinți, Editura ASCR, Cluj-Napoca

Stevenson L., Miclea M., Opre, A. (2007), Orientarea în carieră, Editura Atelier Didactic, București

Smith, Edward E. (2005), Introducere în psihologie, Editura Tehnică, București

Stoica-Constantin, A., Neculau, A. (1998), Psihosociologia dezvoltării copilului, Editura Polirom, Iași

Vernon A. (2004), Consilierea în școală. Dezvoltarea inteligenței emoționale prin educație rațional-emoțivă și comportamentală. Clasele IX-XII, Editura ASCR, Cluj-Napoca

Vernon A. (2004), Consilierea în școală. Dezvoltarea inteligenței emoționale prin educație rațional-emoțivă și comportamentală. Clasele I-IV, Editura ASCR, Cluj-Napoca

Vianin, P. (2011), Ajutorul strategic pentru elevii cu dificultăți școlare, Editura ASCR, Cluj-Napoca

Zlate, M (2000), Fundamentele psihologiei, Editura Pro-Humanitas, București

Vernon A. (2004), Consilierea în școală. Dezvoltarea inteligenței emoționale prin educație rațional-emoțivă și comportamentală. Clasele V-VIII, Editura ASCR, Cluj-Napoca

C. Tematica pentru metodică disciplinei Consiliere psihopedagogică

I. Profesorul expert vs. profesorul novice. Elevul expert vs. elevul novice

1. Principiile unei predări eficiente

2. Diferențe semnificative profesori experți/profesori novici (modul de organizare și structurare a cunoștințelor, abilitățile rezolutive, abordarea creativă a problemelor din clasă, abilitățile metacognitive, abilitățile de comunicare, abilitățile manageriale)

II. Proiectarea, organizarea și desfășurarea activității didactice la disciplina Consiliere psihopedagogică

1. Paradigme majore utilizate în predare - învățare - evaluare. Predarea - învățarea centrată pe profesor. Predarea - învățarea centrată pe elev

2. Competențele predării-învățării-evaluării la disciplina Psihopedagogia specială. Competențe generale, competențe specifice. Operaționalizarea obiectivelor/competențelor

3. Proiectarea activității didactice: proiectarea unității de învățare, proiecte de lecție (pentru diferite tipuri de lecții), proiectarea de activități de învățare intra-, inter- și transdisciplinare

4. Algoritmul proiectării activităților de consiliere de grup

III. Strategii didactice utilizate în procesul de predare-învățare-evaluare

1. Metode didactice specifice: clasificare, prezentare, caracterizare, utilizarea metodelor centrate pe elev/tehniciilor de învățare prin cooperare

2. Mediul de instruire, mediul relațional și mediul comunicațional. Utilizarea tehnologiei informației și comunicării în construirea unor medii active de instruire

3. Evaluarea procesului instructiv-educativ, a progresului și a rezultatelor școlare

4. Dezvoltarea motivațională și socioemoțională în mediul educațional

D. Bibliografie pentru metodică de specialitate

Arends, R., (1994), *Learning to Teach*, McGraw-Hill

Hartman H.J. (2001), *Teaching Metacognitively*, in H.J.Hartman (eds.), *Metacognition in learning and instruction*, Kluwer, Dordrecht, Holand

Kagan, S. (1994), *Cooperative Learning*. Kagan, San Clemente

Lefrancois, R. G. (2000), *Psychology of Teaching*, Wadsworth Belmont, C.A.

Marcus, S., coord. (1999), *Competența didactică*, Editura All, București

Mih, C. (2010), *Învățarea autoreglată și dezvoltarea metacognitivă; modele teoretice și aplicații*, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca

Mih, V. (2010 vol. I și II), *Psihologie educațională*, Editura ASCR, Cluj-Napoca

Minder, M. (2011), *Didactica funcțională. Obiective, strategii, evaluare. Cognitivismul operant*, Editura ASCR, Cluj-Napoca

Sternberg, R. J. & Williams, W. M. (2002), *Educational psychology*, Boston, MA, Allyn & Bacon

Vianin, P. (2011), *Ajutorul strategic pentru elevii cu dificultăți școlare*, Editura ASCR, Cluj-Napoca

NOTĂ:

Bibliografia pentru metodică de specialitate include și planurile-cadru, programele școlare pentru disciplina Consiliere psihopedagogică (toți anii de studiu).

ANEXA 2

Programa conținând tematica și bibliografia
pentru susținerea examenului de acordare a definitivării în
învățământ la specializarea Tehnologia informației și comunicațiilor

I. Notă introductivă

Programa pentru examenul de definitivare în învățământ reprezintă documentul curricular și normativ de bază, în temeiul căruia vor fi structurate și asigurate atât orientarea generală în domeniul cunoașterii științifice și didactico-metodice a domeniului de referință, cât și parcurgerea, prin studiu sistematic, a unei tematici adaptate nivelului profesional al cadrului didactic, relevante, moderne și cu o sensibilă deschidere interdisciplinară.

Programa este concepută ca bază necesară și utilă atât pentru perfecționarea continuă, cât și pentru testarea/evaluarea concepției, cunoașterii, înțelegerii și interpretării principalelor roluri profesionale ale funcției din perspectiva nivelurilor carierei didactice. Acestea se vor corela cu normativitatea psihopedagogică pe baza căreia sunt proiectate, aplicate și inovate structurile și unitățile de competențe - cunoștințele, abilitățile, valorile și atitudinile - corespunzătoare standardelor și statutului asumat/jucat de cadrul didactic în unitățile de învățământ preuniversitar din România.

În cadrul acestei programe, de importanță majoră sunt acele componente care vor valoriza rolul constructiv, coparticipativ al cadrului didactic în calitatea sa de actor cu statut de educator, de purtător al mesajelor științei devenite disciplină de învățământ, de reprezentant al comunității profesorilor de specialitate din instituția școlară și substanța competențelor dobândite de cadrul didactic, în concordanță cu motivația profesională, cu o serie de roluri specifice. De exemplu, pentru dimensiunea didactică menționăm următoarele roluri: evaluator intern și extern, consilier în procesul de învățare și, mai ales, în depășirea dificultăților în învățare, mediator didactic în procesul de adecvare a logicii domeniului de specialitate la psihologia învățării, predării, evaluării etc.

Au fost urmărite formarea și structurarea competențelor pentru profesia de cadru didactic, cu aplicare la predarea disciplinelor de specialitate din aria curriculară "Tehnologii". Pe lângă competențele specifice în specialitate sunt vizate competențele pentru îndeplinirea eficientă a unui rol social, precum și competențele metodice.

În elaborarea programei au fost aplicate criteriile de selectare a conținuturilor, precum: relevanța conținuturilor pentru dezvoltarea competențelor cadrelor didactice, utilitatea explicită a conținuturilor pentru activitatea didactică, adaptabilitatea la contexte profesionale, socioculturale, sociale, economice și

tehnologice în schimbare/în evoluție, integralitatea și coerența viziunii asupra cunoașterii de specialitate, abordate în relație cu didactica domeniului de specialitate, actualitatea științifică, în raport cu schimbările/ inovațiile la nivel conceptual, metodologic și aplicativ și asigurarea calității în educație.

Competențe specifice

În urma examenului de definitivare în învățământ a cadrelor didactice în specialitatea Tehnologia informației și comunicațiilor se apreciază că vor fi puse în evidență următoarele competențe specifice:

- cunoașterea și aprofundarea de către candidați a conținuturilor științifice de specialitate și metodice pentru disciplinele/modulele de specialitate;
- realizarea de conexiuni între conținuturile disciplinelor/ modulelor de specialitate și problemele de învățare specifice domeniului de pregătire;
- realizarea corelațiilor intra-, inter- și pluridisciplinare a conținuturilor;
- operarea cu standardele de pregătire profesională și programele școlare pentru proiectarea unui demers didactic adaptat nivelului de învățământ, calificării și specificului clasei;
- utilizarea tehnologiilor informaționale în demersul didactic;
- aplicarea adecvată a principiilor și metodelor specifice didacticii disciplinelor/modulelor tehnologice;
- elaborarea, selectarea și aplicarea unor metode de evaluare adecvate obiectivelor sau competențelor vizate;
- proiectarea și/sau selectarea unor conținuturi pentru programele opționale sau curriculare în dezvoltare locală de tipul aprofundare/extindere/opțional ca disciplină nouă;
- comunicarea eficientă cu partenerii în activitatea educațională;
- aplicarea unor forme de management al clasei în funcție de activitatea de învățare proiectată;
- transmiterea, în funcție de particularitățile de vârstă ale elevilor, a conținuturilor, astfel încât aceștia să dezvolte structuri operatorii, afective și atitudinale;
- dezvoltarea competențelor civice și interpersonale ale elevilor și conduita antreprenorială a acestora;
- stimularea potențialului și dezvoltarea creativității fiecărui elev.

II. Teme pentru didactica generală și metodică predării disciplinelor/modulelor de specialitate

1. Locul și rolul disciplinelor/modulelor de specialitate în învățământul preuniversitar. Construirea demersurilor didactice pentru realizarea unui învățământ centrat pe elev

2. Curriculumul școlar:

a) elemente componente (curriculum național, planuri-cadru, arii curriculare, trunchi comun, discipline, module);

b) documente curriculare (standarde de pregătire profesională, planuri-cadru și planuri de învățământ, programe școlare, manuale școlare, auxiliare curriculare);

c) obiectivele predării - învățării - evaluării la disciplinele/modulele din aria curriculară Tehnologii. Competențe generale, competențe specifice, unități de competență și competențe;

d) proiectarea curriculumului în dezvoltare locală sau la decizia școlii de tipul: aprofundare/extindere/opțional ca disciplină nouă

3. Operaționalizarea obiectivelor didactice: proceduri de operaționalizare și exemple

4. Relația între competențe și conținuturi de instruire

5. Metode și procedee de predare-învățare:

a) clasificarea și caracteristicile principalelor grupe de metode de învățământ;

b) exemplificări de aplicare a unor metode specifice disciplinelor/modulelor de specialitate;

c) utilizarea metodelor de predare active-participative, centrate pe elev/tehniciilor de învățare prin cooperare: metoda proiectului, studiul de caz, jocul de rol, brainstormingul, lucrul în echipă, problematizarea;

d) utilizarea tehnologiilor informatice și de comunicare în procesul didactic; exemplificări

6. Mijloacele de învățământ și integrarea lor în procesul de predare-învățare-evaluare:

a) funcțiile didactice ale mijloacelor de învățământ;

b) tipuri de mijloace de învățământ și caracteristicile lor; exemplificări

7. Medii de instruire reale și virtuale: cabinete, laboratoare, ateliere, complexuri multimedia, săli de clasă, ferme didactice, târguri și expoziții, șantiere (descriere și condiții de utilizare)

8. Forme de organizare a activității didactice: lecția și variantele de lecții; firma de exercițiu; alte forme de organizare (cercurile de elevi, consultațiile, vizitele și excursiile etc.)

9. Evaluarea rezultatelor școlare în concordanță cu obiectivele curriculare și criteriile de performanță din standardele de pregătire profesională:

a) evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învățământ: definire, funcții;

b) metode și tehnici de evaluare;

c) erori în evaluare și modalități de minimizare a lor;

d) construirea instrumentelor de evaluare (teste, chestionare, fișe etc.);

e) calitățile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate și aplicabilitate;

f) tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, domenii de utilizare, reguli de proiectare, modalități de corectare și notare

10. Proiectarea demersului didactic: planificare calendaristică, proiectarea unității de învățare, proiectarea lecției (pentru diferite tipuri de lecții)

11. Modalități de adaptare a procesului instructiv-educativ în vederea integrării elevilor cu cerințe educaționale speciale

12. Pregătirea profesorului pentru activitatea didactică (profesională de specialitate, psihopedagogică și metodică)

Bibliografie

1. Adăscăliței, A., Instruire asistată de calculator, Editura Polirom, Iași, 2007
2. Cerghit, I., Metode de învățământ, Editura Polirom, Iași, 2006
3. Carcea, I.M., Consultanță și consiliere educațională, EDP, București, 2005
4. Cristea, S. (coord.), Curriculum pedagogic, EDP, București, 2006
5. Ionescu, M., Radu, I., Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1995
5. Panturu S., Elemente de teoria și metodologia instruirii, Editura Universității Transilvania, Brașov, 2002
6. Pacurar C. ș.a., Pregătirea inițială psihologică, pedagogică și metodică a profesorilor, Editura Universității Transilvania, Brașov, 2001

III. Tematica de specialitate

1. Arhitectura sistemelor electronice de calcul
2. Sisteme de operare ale calculatoarelor electronice: WINDOWS, UNIX
3. Produse de birotică: Word, Excel, Power Point
4. Noțiuni fundamentale privind programarea în limbajul Pascal
5. Baze de date - concepte de bază
6. Sisteme de gestiune a bazelor de date: Microsoft Access

Bibliografie

1. Baranga, A., Introducere în sistemul de operare Unix, Editura Albastră, Cluj-Napoca, 2007
2. Bocu, D., Manualul utilizatorului de PC pentru obținerea permisului ECDL, Editura Albastră, Cluj-Napoca, 2004
3. Bocu, D., Danciu, D., Informatică generală, Editura Fundației România de Mâine, București, 1999
4. Bocu, D., Inițiere în programarea calculatoarelor utilizând limbajul Pascal, Editura Albastră, Cluj-Napoca, 1999

5. Churcher C., Beginning Database Design From Novice to Professional, Apress, 2007

6. Teodorescu, A., Lecții de Access, Editura Albastră, Cluj-Napoca, 2005

*** Manuale pentru clasele IX-XII și auxiliare curriculare în vigoare, aprobate prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului

ANEXA 3

Programa conținând tematica și bibliografia
pentru susținerea examenului de acordare a definitivării în învățământ
la specializarea Religie greco-catolică

Notă de prezentare

Programa se adresează profesorilor care predau disciplina Religie greco-catolică și discipline teologice, absolvenți ai învățământului superior de specialitate.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele școlare în vigoare din învățământul preuniversitar pentru disciplina Religie și pentru disciplinele teologice predate în liceele cu profil teologic greco-catolic și cu programele pentru evaluările și examenele naționale. Competențele și conținuturile din programă sunt proiectate în conformitate cu abordarea curriculară sistemică în realizarea activităților didactice.

Cunoașterea conținuturilor științifice fundamentale, a tendințelor în evoluția disciplinelor vizate, aplicarea noilor direcții ale disciplinelor respective, ale didacticii generale și ale metodicii predării; probarea capacităților necesare pentru proiectarea, realizarea și evaluarea activităților didactice; demonstrarea abilităților de comunicare, empatică și de cooperare necesare realizării actului educațional

Competențele cadrului didactic de specialitate

- cunoașterea conținuturilor științifice ale disciplinei/ disciplinelor;
- înțelegerea principiilor didacticii în specialitatea respectivă;
- aplicarea cunoștințelor de metodică predării;
- utilizarea competență a documentelor școlare reglatoare;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi;
- capacitatea de proiectare și realizare a demersului didactic trans-, inter- și multidiscplinar;
- capacitatea de proiectare și realizare a evaluării competențelor dobândite de elevi;

- capacitatea de a adecva demersurile didactice la particularitățile de vârstă/specificul dezvoltării intelectuale ale/al colectivului de elevi;
- capacitatea de a construi un climat educativ interactiv, de cooperare, stimulat, cu scopul creșterii eficienței rezultatelor activităților didactice.

Tematica pe disciplină

Disciplina: Studiul biblic

A. Prezentare generală: Disciplina Studiul biblic își propune familiarizarea cu textul și conținutul Sfintei Scripturi, ca fundament al întregii teologii.

Obiective:

1. Aprofundarea cunoștințelor din domeniul biblic
2. Cunoașterea clară, organică și sintetică a conținutului Sfintei Scripturi
3. Identificarea, delimitarea și dezvoltarea principalelor teme din cadrul teologiei biblice

Competențe generale:

1. Recunoașterea și definirea principalelor concepte specifice Studiului biblic
2. Cunoașterea principalelor tematici cu caracter biblic în vederea integrării lor în procesul didactic
3. Integrarea în ansamblul cunoștințelor religioase a cunoștințelor din domeniul biblic

B. Conținuturi:

- Principalele momente ale istoriei poporului lui Izrael. Prezentarea evenimentelor în contextul cultural al timpului. Principalele evenimente din istoria poporului lui Izrael ca prefigurări ale Noului Testament

- Pentateuhul. Structura și conținutul Pentateuhului. Teme teologice fundamentale

- Evangheliile sinoptice și cea a sfântului Ioan. Evanghelia după Marcu: Autor. Data. Destinatari. Gen literar. Structura. Teologia evangheliei. Evanghelia după Matei: Autor. Data. Destinatari. Gen literar. Structura. Teologia evangheliei. Evanghelia după Luca: Autor. Data. Destinatari. Gen literar. Structura. Teologia evangheliei. Evanghelia sfântului Ioan: Autor. Data. Destinatari. Gen literar. Structura. Teologia evangheliei

- Faptele Apostolilor - începuturile Bisericii. Specificul cărții în cadrul Noului Testament. Raportul cu Evanghelia după Luca. Viața și organizarea comunității primare. Istoricitatea cărții

C. Bibliografie

Charpentier E., Să citim Vechiul Testament, București, 1999

Charpentier E., Să citim Noul Testament, București, 1999

Ciudin N., Studiul Vechiului Testament, București, 1993

Constantinescu I., Studiul Noului Testament, București, 1992

Sescu P., Introducere în Sfânta Scriptură, Iași, 2000

Disciplina: Teologie dogmatică

A. Prezentare generală: Teologia dogmatică prezintă mărturisirea de credință - Crezul sau adevărurile de credință în lumina Magisteriului Bisericii, adaptată specificului predării-învățării.

Obiective:

1. Aprofundarea cunoștințelor din domeniul teologiei dogmatice
2. Cunoașterea clară, sintetică și organică a învățaturii Bisericii
3. Identificarea, delimitarea și dezvoltarea principalelor teme teologice

Competențe generale:

1. Recunoașterea și definirea conceptelor specifice teologiei dogmatice
2. Argumentarea învățăturilor de credință în limbajul cultural contemporan
3. Aplicarea cunoștințelor religioase din domeniul credinței în viață

B. Conținuturi

- Dumnezeu - Unic în ființă și întreit în persoane. Se urmărește argumentarea pe baza cunoștințelor de specialitate a unicității în ființă și a diversității celor trei persoane ale lui Dumnezeu.

- Isus Hristos, Dumnezeu adevărat și om adevărat. Scurtă incursiune în Cristologie prin prezentarea definițiilor conciliare și a reflecției sistematice din cadrul teologiei actuale

- Biserica - sacrament universal de mântuire. Definiția Bisericii, scurtă incursiune în problematica ecleziologiei

- Sfintele taine ale credinței și ale Bisericii. Definirea sacramentelor, a subiectului și ministrului, materia și forma, efectele

- Sfânta Fecioară Maria în misterul credinței. Prezentarea principalelor problematici mariologice

C. Bibliografie

Catehismul Bisericii Catolice, Editura ARC, București, 1993

Conciliul Ecumenic Vatican II, Constituții și Declarații

Ferenț E., Dumnezeu cel viu, unic în ființă și întreit în persoane, Institutul Teologic Romano-Catolic, Iași, 1997.

Ferenț E., Isus Hristos, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat pentru mântuirea omului, Institutul Teologic Romano-Catolic, Iași, 1997

Disciplina: Didactica religiei

A. Prezentare generală: Disciplina Didactica religiei este un instrument de lucru care prezintă problematicile și achizițiile fundamentale din domeniul cercetărilor

pedagogice contemporane, printr-un discurs care interferează actul de credință cu procesul didactic.

Obiective:

1. Aprofundarea și actualizarea cunoștințelor din domeniul didacticii religiei
2. Creșterea eficienței actului didactic cu accent pe realizarea funcțiilor de proiectare, organizare și evaluare
3. Promovarea strategiilor didactice, activ-participative și noua proiectare curriculară

Competențe generale:

1. Definirea și utilizarea conceptelor și a procedeelelor specifice predării religiei
2. Argumentarea principiilor didactice compatibile predării religiei
3. Aplicarea cunoștințelor didacticii în procesul predării-învățării
4. Integrarea cunoștințelor didacticii religiei în contextul celorlalte științe ale educației

Conținuturi

- Pedagogia și metodologia orei de religie. Etapele procesului de predare. Tipurile de lecții. Obiective generale. Competențe. Elemente de pedagogie necesare predării religiei

- Principiile didactice ale predării religiei. Enumerarea și explicarea principiilor didactice cu aplicare în situații concrete

- Metode și mijloace didactice utilizate în ora de religie. Definirea și exemplificarea metodelor și mijloacelor didactice utilizate în predarea-învățarea religiei

- Modul de realizare a evaluării competențelor dobândite la ora de religie. Procesul de evaluare a cunoștințelor, tipuri și forme de evaluare a competențelor dobândite

B. Bibliografie

Șebu Sebastian, Opriș Monica, Opriș Dorin, Metodica predării religiei, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2000

Danciu Ana, Metodica predării religiei, Editura Anastasia, București, 1999

Goția Maria, Elemente de metodologie, Editura Presa Universitară Cluj-Napoca, 1999

ANEXA 4

Programa conținând tematica și bibliografia
pentru susținerea examenului de acordare a definitivării în învățământ
la specializarea Religie unitariană

Notă de prezentare

Prezenta tematică se adresează cadrelor didactice care se prezintă la examenul de definitivat, specializarea Religie unitariană, care au absolvit facultăți de acest profil.

Tematica este elaborată în acord cu programele școlare în vigoare din învățământul preuniversitar pentru disciplina Religie. Competențele și conținuturile sunt proiectate în conformitate cu abordarea curriculară sistemică în realizarea activităților didactice, specifice disciplinei.

Competențe vizate

- cunoașterea de către profesor a adevărilor fundamentale de credință și a elementelor de didactica religiei;
- cunoașterea și utilizarea competentă a principalelor documente școlare reglatoare: planuri-cadru, programe școlare, programe pentru examene naționale;
- capacitatea de a adecva conținuturile și demersurile didactice la particularitățile de vârstă ale elevilor;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi, precum și capacitatea de a construi un climat educativ stimulat și eficient;
- probarea capacităților necesare pentru proiectarea, realizarea și evaluarea activităților didactice;
- elaborarea de teste inițiale, formative și sumative, în funcție de obiectivele sau competențele vizate;
- însușirea abilităților de comunicare, empatică și de cooperare necesare realizării activităților didactice specifice disciplinei Religie;
- realizarea unor conexiuni inter- și transdisciplinare;
- folosirea și contextualizarea tehnicilor comunicării eficiente cu grupul de elevi, conform principiilor și metodelor interacțiunii educaționale și ale unor elemente de retorică didactică;
- evaluarea capacităților cognitive, comprehensive și de aplicare a achizițiilor, în scopul reglării competențelor, a stilului didactic, precum și a abordării strategiilor didactice moderne.

În realizarea tematicii pentru examenul de definitivat, specializarea Religie unitariană, s-a avut în vedere necesitatea ca profesorii de religie să aibă cunoștințe temeinice despre conținuturile tematice ale programei școlare în vigoare, folosite în procesul de predare-învățare a disciplinei Religie.

Tematica pentru examenul de definitivat, specializarea Religie unitariană, a fost structurată astfel încât să abordeze conținuturi din următoarele domenii teologice: Teologia biblică a Vechiului Testament și a Noului Testament, Istoria Bisericii Unitariene, Etica, Dogmatica, precum și din domeniul Metodicii predării religiei.

Competențele cadrului didactic de specialitate

- cunoașterea de către profesor a adevărilor fundamentale de credință și a elementelor de didactica religiei;
- capacitatea de a înțelege, de a practica și de a transmite valorile etice și spirituale specifice acestei discipline;
- cunoașterea și utilizarea competentă a principalelor documente școlare reglatoare: planuri-cadru, programe școlare;
- capacitatea de a adecva conținuturile și demersurile didactice la particularitățile de vârstă și la specificul dezvoltării intelectuale a colectivelor de elevi;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi, precum și capacitatea de a construi un climat educativ stimulat și eficient;
- probarea capacităților necesare pentru proiectarea, realizarea, evaluarea activităților didactice și a competențelor dobândite de elevi;
- elaborarea de teste inițiale, formative și sumative, în funcție de obiectivele sau competențele vizate;
- însușirea abilităților de comunicare, empatică și de cooperare necesare realizării activităților didactice specifice disciplinei religie;
- capacitatea de proiectare și realizare a demersului didactic trans-, inter- și multidisciplinar;
- folosirea și contextualizarea tehnicilor comunicării eficiente cu grupul de elevi, conform principiilor și metodelor interacțiunii educaționale și ale unor elemente de retorică didactică;
- evaluarea capacităților cognitive, comprehensive și de aplicare a achizițiilor, în scopul reglării competențelor, a stilului didactic, precum și a abordării strategiilor didactice moderne.

I. Discipline de specialitate

I.1. Teologia biblică a Vechiului Testament și a Noului Testament

I.2. Istoria Bisericii Unitariene

I.3. Etica

I.4. Dogmatica

I.1. Teologia biblică a Vechiului Testament și a Noului Testament

1. Geneza în Biblie și în mitologie - unitatea lui Dumnezeu
2. Omul și formarea lui în oglinda primelor întâmplări biblice
3. Introducere în istoria poporului Israel
4. Profetii mari și mici - caracterizare generală
5. Literatura filosofică (psalmii)

6. Sursele referitoare la viața lui Iisus
7. Viața și activitatea lui Iisus
8. Predica de pe munte
9. Pildele lui Iisus
10. Misiunile apostolului Pavel

Bibliografie

1. Everett Ferguson: A keresztenyseg bolcsoje, Osiris, Budapest, 1999
2. Vermes Geza: Jezus valtozo arcai, Osiris, Budapest, 2001
3. John Bright: Izrael tortenete, Kalvin Kiado, Budapest, 2001
4. Bibliai enciklopedia, The Lion Kiado, Budapest, 2000
5. Bibliai atlasz, Kalvin Kiado, Budapest, 1994
6. Czire Szabolcs: A torteneti Jezus. A kutatás multja es jelene. Presa Universitară Clujeană, 2009
7. Ujszovetsegi bevezetes interdiszciplinaris megkozelitesben. Presa Universitară Clujeană, 2010
8. Gerd Theissen: Az oskeresztenyseg elmenyvilaga es magatartasformai. Kalvin Kiado, 2008

I.2. Istoria Bisericii Unitariene

1. Începuturile reformei în Transilvania
2. Viața și activitatea reformatorului David Ferenc
3. Înființarea Bisericii Unitariene, Dieta de la Turda
4. Biserica Unitariană la sfârșitul secolului al XVI-lea. Viața și activitatea episcopului Enyedi Gyorgy (1555-1597)
5. Complanția Desiană și consecințele acestuia
6. Benefactorii Bisericii Unitariene din secolele XVIII-XIX.
7. Scurt istoric al celor două Colegii unitariene
8. Viața și activitatea episcopului Ferencz Jozsef
9. Rolul Bisericii Unitariene în societatea maghiară din România în perioada interbelică

Bibliografie

1. Balazs Mihaly: David Ferenc eletutja. In: Reneszansz Kolozsvar, Kolozsvár, 2008
2. Benda Kalman: Az 1568. evi tordai orszaggyules es az erdelyi vallasszabadsag. In: Erdelyi Muzeum, 1994, nr: 3-4
3. Buzogany Dezso: Harc a tiszta evangeliumert, Kolozsvár, 2004

4. Gaal Gyorgy: A ket vilaghaboru kozti erdelyi magyar iskolak identitas-vedelme Gal Kelemen munkassaganak tukreben. In: Isten es ember szolgالاتaban, Kolozsvar, 2007

5. Enyedi Gyorgy valogatott muvei, Kriterion, 1997

6. Gaal Gyorgy: Fejezetek a Kolozsvari Unitarius Kollegium tortenetebol, Kolozsvar, 2007

7. Kedei Mozes: Az Erdelyi Unitarius Egyhaz rovid tortenete, Unitarius Egyhaz kiadvanyai, Kolozsvar, 2001

8. Kenosi Tozser Janos - Uzoni Foszto Istvan: Az erdelyi unitarius egyhaz tortenete I., Kolozsvar, 2005

9. Kenosi Tozser Janos - Uzoni Foszto Istvan: Az erdelyi unitarius egyhaz tortenete I., Kolozsvar, 2009

10. Dr. Rezi Elek: Teologia es nepszolgalat, Kolozsvar, 2007

11. Kovacs Sandor: Unitarius egyhaztortenet, Kolozsvar, 2009

I.3. Etica

1. Obligatiile omului

2. Virtuile

3. Conștiința

4. Liberul arbitru

5. Ocrotirea vieții în contextul poruncii VI - suicidul, eutanasia, avortul, alcoolismul, consumul de droguri - Abordarea istorică, sociologică și biblicoteologică

6. Bioetica: transplantanția, biotehnologia

7. Ocrotirea creației - baze teologice, aspecte ecologice actuale

8. Familia, relațiile omului - însușirile familiei creștine

9. Etica globală - prezentarea ideilor de bază, problemele eticii globale

Bibliografie

1. Ferenczi Andrea: Genetika - Genetika, Budapest, 1999

2. Kovacs Jozsef: A modern orvosi etika alapjai, Budapest, 1997

3. Hans Kung: A vilagvallasok etikaja, Budapest, 1994

4. Hankiss Elemer: A tizparancsolat ma, Budapest, 2002

5. Peter Laszlo: TP 5.0. Elmelet es empiria ot globalis tarsadalmi problema vizsgalataban, Kolozsvar, 2009

6. Rezi Elek: Felelossegunk a rank bizott eletert, Kolozsvar, 2005

7. Rezi Elek: Unitarius erkolcstan, Kolozsvar, 2008

8. Reuss Andras - Orosz Gabor Viktor: Szabadulni az eroszaktol. Kereszteny megkozelitesek., Budapest, 2005

I.4. Dogmatica

1. Biblia - canonizarea, traducerile Bibliei, locul și importanța Bibliei în religia unitariană
2. Cunoștințe de bază ale dogmaticii unitariene - credința creștină, rațiunea, autoritatea, toleranța și libertatea religioasă
3. Dumnezeu - problema demonstrației existenței lui Dumnezeu, esența și atributele lui Dumnezeu, caracteristicile metafizice și trăsăturile etice ale lui Dumnezeu
4. Antropologia - originea omului, natura și menirea omului, rugăciunea
5. Cristologie - persoana lui Iisus, învățăturile lui Iisus, Împărăția lui Dumnezeu
6. Păcatul și iertarea păcatului

Bibliografie

1. Alister E. McGrath: Bevezetes a kereszteny teologiaba, Budapest, 1995
2. David Ferenc: Rovid magyarazat, Budapest, 2010
3. Erdo Janos: Teologiai tanulmanyok, Kolozsvar, 1996
4. Paul Tillich: Rendszeres teologia, Osiris, Budapest, 1996
5. Rezi Elek: Hisszuk es valljuk, Kolozsvar, 2008
6. Rezi Elek: "Az Ur, a mi Istenunk, egy Ur", Kolozsvar, 2009

II. Metodica predării religiei

II.1. Religia ca disciplină de învățământ

1. Locul și rolul disciplinei Religie la nivelul învățământului preuniversitar
2. Curriculum național pentru disciplina Religie. Specificul proiectării curriculare pe niveluri de studiu (modelul centrat pe obiective, modelul centrat pe competențe)
3. Predarea-învățarea religiei în context intra- și interdisciplinar

II.2. Principiile didactice în educația religioasă

1. Principii didactice generale
2. Principiile didactice speciale pentru predarea religiei: principiul hristologic; principiul eclesiologic

II.3. Strategii didactice la ora de religie

1. Metode didactice folosite în predarea religiei. Clasificarea metodelor, exemple practice
2. Mijloace de învățământ specifice religiei și modalități de integrare a acestora în cadrul activităților didactice

II.4. Proiectare didactică

1. Programa școlară: structura programei școlare, utilizarea programei în proiectarea și realizarea activităților didactice, manualele și bibliografia
2. Proiectare didactică: planificarea calendaristică, proiectarea lecției
3. Lecția. Tipuri de lecție
4. Alte forme de organizare extrașcolară a educației religioase: cateheza, serbarea religioasă, vizitele și pelerinajele, expozițiile, participarea la slujbele Bisericii

II.5. Evaluarea ca factor de reglare și optimizare a educației religioase

1. Principiile, obiectivele și funcțiile evaluării în educația religioasă
2. Metode de evaluare la ora de religie. Metode și instrumente complementare de evaluare (referatul, investigația, proiectul, portofoliul, autoevaluarea)
3. Modalități de elaborare a probelor de evaluare și a itemilor

Bibliografie

1. Bancilă Vasile, Inițierea religioasă a copilului, Editura Anastasia, 1996
2. Bocoș, M. - Jucan, D.: Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării, Paralela 45, 2007
3. Cucuș Constantin, Educația religioasă. Repere teoretice și metodice, Polirom, Iași, 1999
4. Panoschi Mihaela, Lițoiu Nicoleta, Pr. Iordăchescu Nicolae, Ghid de evaluare, Religie, Aramis, București, 2001
5. Falus Ivan: Didaktika. Javitott es bovitett kiadas, Nemzeti Tankönyvkiado, Budapest, 2003
6. Steele-Meredith-Temple: Az iras es olvasas a kritikai gondolkodas fejlesztese erdekeben, I-VIII, Budapest, 1999
7. Birta-Szekely Noemi: Tanarok pedagogiai muveltsege, Abel Kiado, Kolozsvár, 2008
8. Birta-Szekely - Foris-Ferenczi (szerk): Pedagogiai Kezikonyv, Abel Kiado, Kolozsvár, 2008
9. Szabo Laszlo Tamas: A rejtett tanterv, Budapest, 1984
10. Owe Wikstrom: A kifurkeszhetetlen ember. Anima Kiado, Budapest, 2000
11. Foris-Ferenczi Rita: A tervezestol az ertekelesig. Abel Kiado, Kolozsvár, 2008
12. Barabasi Tunde: Tanitastanulasi es tanulastanitasi alapismeretek, Presa Universitară Clujeană, 2008
13. Este obligatorie cunoașterea documentelor școlare reglatoare valabile în anul școlar în care se susține concursul - planuri-cadru, programe școlare, programe pentru examenele și evaluările naționale

ANEXA 5

Programa conținând tematica și bibliografia pentru susținerea examenului de acordare a definitivării în învățământ la specializarea Religie evanghelică

Notă de prezentare

Prezenta programă se adresează cadrelor didactice care se prezintă la examenul pentru obținerea definitivatului în învățământ la disciplina Religie evanghelică.

Programa de examen este elaborată în acord cu programele școlare în vigoare din învățământul preuniversitar pentru disciplina Religie. Competențele și conținuturile din programă sunt proiectate în conformitate cu abordarea curriculară sistemică în realizarea activităților didactice, specifice disciplinei.

Competențe vizate

- cunoașterea de către profesor a adevărilor fundamentale de credință și a elementelor de didactica religiei;
- cunoașterea și utilizarea competentă a principalelor documente școlare reglatoare: planuri-cadru, programe școlare, programe pentru examene naționale;
- capacitatea de a adecva conținuturile și demersurile didactice la particularitățile de vârstă ale elevilor;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi, precum și capacitatea de a construi un climat educativ stimulat și eficient;
- probarea capacităților necesare pentru proiectarea, realizarea și evaluarea activităților didactice;
- elaborarea de teste inițiale, formative și sumative, în funcție de obiectivele sau competențele vizate;
- însușirea abilităților de comunicare, empatică și de cooperare necesare realizării activităților didactice specifice disciplinei Religie;
- realizarea unor conexiuni inter- și transdisciplinare;
- folosirea și contextualizarea tehnicilor comunicării eficiente cu grupul de elevi, conform principiilor și metodelor interacțiunii educaționale și ale unor elemente de retorică didactică;
- evaluarea capacităților cognitive, comprehensive și de aplicare a achizițiilor, în scopul reglării competențelor, a stilului didactic, precum și a abordării strategiilor didactice moderne.

În realizarea Programei pentru examenul pentru obținerea definitivatului în învățământ s-a avut în vedere necesitatea ca profesorii de religie să aibă cunoștințe

temeinice despre conținuturile tematice ale programei școlare în vigoare, folosite în procesul de predare-învățare a disciplinei Religie.

Programa pentru examenul pentru obținerea definitivatului în învățământ a fost structurată astfel încât să abordeze conținuturi din următoarele domenii teologice: Teologie biblică, Teologie sistematică, Istoria Bisericii, precum și din Didactica generală și Metodica predării religiei.

Competențele cadrului didactic de specialitate

- cunoașterea de către profesor a adevărilor fundamentale de credință și a elementelor de didactica religiei;
- capacitatea de a înțelege, de a practica și de a transmite valorile etice și spirituale specifice acestei discipline;
- cunoașterea și utilizarea competentă a principalelor documente școlare reglatoare: planuri-cadru, programe școlare;
- capacitatea de a adecva conținuturile și demersurile didactice la particularitățile de vârstă și la specificul dezvoltării intelectuale a colectivelor de elevi;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi, precum și capacitatea de a construi un climat educativ stimulat și eficient;
- probarea capacităților necesare pentru proiectarea, realizarea, evaluarea activităților didactice și a competențelor dobândite de elevi;
- elaborarea de teste inițiale, formative și sumative, în funcție de obiectivele sau competențele vizate;
- însușirea abilităților de comunicare, empatică și de cooperare necesare realizării activităților didactice specifice disciplinei religie;
- capacitatea de proiectare și realizare a demersului didactic trans-, inter- și multidisciplinar;
- folosirea și contextualizarea tehnicilor comunicării eficiente cu grupul de elevi, conform principiilor și metodelor interacțiunii educaționale și ale unor elemente de retorică didactică;
- evaluarea capacităților cognitive, comprehensive și de aplicare a achizițiilor, în scopul reglării competențelor, a stilului didactic, precum și a abordării strategiilor didactice moderne.

Tematica pe disciplină

I. Teologie

A. Teologie biblică

1. Creația după Vechiul Testament

2. Exodul din perspectiva istorică și recepția tematicii exodului în Vechiul Testament

3. Înfățișarea și numele lui Dumnezeu în Vechiul Testament
4. Critica socială și a cultului în profeția preexilică
5. Plângere și laudă în curtea psalmilor
6. Hristologia lui Ioan
7. Sfânta împărtășanie după Noul Testament
8. Eclesiologia după apostolul Pavel
9. Soteriologia după apostolul Pavel

Bibliografie

1. Horst Dieter Preuß: Theologie des alten Testaments, Band 1+2, Stuttgart: Kohlhammer 1991/1992
2. Antonius H.J. Gunneweg: Biblische Theologie des Alten Testaments. Eine Religionsgeschichte Israels in biblisch-theologischer sichtsicht, Stuttgart: Kohlhammer 1993
3. Herbert Donner: Geschichte des Volkes Israel und seiner Nachbarn in Grundzügen, Band 1+2 ATD Ergänzungsreihe 4, Göttingen: Vandenhoeck&Ruprecht 1984/1986
4. Erich Zenger u.a.: Einleitung in das Alte Testament, Stuttgart: Kohlhammer 1995
5. Hans Joachim Kraus: Theologie der Psalmen
6. Jürgen Roloff: Die Kirche im Neuen Testament, NTD Ergänzungsreihe 10, Göttingen: Vandenhoeck&Ruprecht 1993
7. Ferdinand Hahn: Theologie des Neuen Testaments, Band 1+2, Tübingen: J.C.B. Mohr (Paul Siebeck) 2002
8. Joachim Gnllka: Neutestamentliche Theologie. Ein Überblick, Die Neue Echter Bibel Ergänzungsband 1, Würzburg: echter 1989
9. Martin Karrer: Jesus im Neuen Testament, NTD Ergänzungsreihe 11, Göttingen: Vandenhoeck&Ruprecht 1998

B. Teologie sistematică

1. Izvoarele dogmaticii (Scriptura și tradiția; revelația)
2. Confessio Augustana (istorie și conținut)
3. Isus Hristos (esențe hristologice)
4. Păcat și îndreptățire
5. Învățătura despre creație; relația între credință în/despre creație și știința naturii; ecologia în perspectiva teologică
6. Învățătura despre Dumnezeu și Sf. Treime
7. Eclesiologie și sacrameinte
8. Antropologie (tradiția creștină și problematica modernă)
9. Etica greacă clasică (în mod particular Aristotel)

10. Etica lui Luther
11. Etica lui Kant
12. Etica medicinei și bioetica
13. Liberalismul și utilitarismul; esența eticii economice

Bibliografie

1. Leif Grane, Die Confessio Augustana, Gottingen, 5. Aufl., 1996 (UTB 1400)
2. Rainer Lachmann/Gottfried Adam/Werner H. Ritter, Theologische Schlüsselbegriffe. Biblisch - systematisch - didaktisch, Gottingen, 2. Aufl., 2004 (Theologie für Lehrerinnen und Lehrer, Band 1)
3. Rochus Leonhardt, Grundinformation Dogmatik, Gottingen 2001 (UTB 2214)
4. Svend Andersen, Einführung in die Ethik, Berlin 2000 (oder 2. Aufl. 2005)
5. Ulrich H.J. Kortner, Evangelische Sozialethik, Gottingen 1999 (UTB 2107)

C. Istoria Bisericii

1. Biserica primară și răspândirea cuvântului lui Dumnezeu în Imperiul Roman. Dezvoltarea gândirii și vieții creștine în contextul politic, filozofic și religios din primele secole
2. Epoca patristică: Sf. Ireneu, Sf. Martin, Sf. Nicolae, Sf. Augustinus
3. Primele patru Sinoade ecumenice și rolul lor în dezvoltarea crezului
4. Schisma din 1054. Cauzele politice, culturale și religioase. Încercări de unire a Bisericilor din Răsărit și Apus. Unirea de la Lyon (1274). Conciliul de la Ferrara - Florența (1438-1439). Perspective și probleme ecumenice
5. Reforma protestantă, reforma catolică și contrareforma (Luther, Melanchthon, Zwingli, Calvin, Honterus, Hebler, conciliul tridentin)
6. Influențele disputei despre împărțășanie în Transilvania (secolul al 16-lea)
7. Ortodoxia protestantă în Europa și Transilvania (secolul al 17-lea)
8. Pietismul și iluminismul (Spener, Francke, Zinzendorf, Ziegenbalg, Brukenthal)
9. Confesionalizarea și liberalismul protestant
10. Acomodare și rezistență - Biserica în secolul al 20-lea
11. Mișcarea ecumenică și catolicismul roman (secolul al 19-lea până în prezent)
12. Profilul creștin în lumea secularizată

Bibliografie

1. Berthold Altaner/Alfred Stuiber, Patrologie. Leben, Schriften und Lehre der Kirchenväter, Freiburg/Basel/Wien, 1978/1993
2. Eberhard Bethge, Dietrich Bonhoeffer. Eine Biographie, Gutersloh 8. Aufl., 1994
3. Hans-Dieter Dopmann, Die Orthodoxen Kirchen, Berlin, 1991

4. Karl Heussi, Kompendium der Kirchengeschichte, Tübingen 16. Aufl., 1981
5. Hubert Kirchner, Das Papsttum und der deutsche Katholizismus 1870-1958, Leipzig, 1992
6. Otto Hermann Pesch, Das Zweite Vatikanische Konzil. Vorgeschichte. Verlauf - Ergebnisse. Nachgeschichte, Würzburg 2. Aufl., 1994
7. Karl Reinerth, Die Grundung der Evangelischen Kirchen in Siebenburgen, Köln/Wien, 1979
8. Harald Roth, Kleine Geschichte Siebenburgens, Köln/Weimar/Wien, 1996

II. Didactica generală și metodică predării religiei

A. Educația religioasă, parte componentă a misiunii Bisericii în lume

B. Religia ca disciplină de învățământ

1. Locul și rolul disciplinei Religie la nivelul învățământului preuniversitar
2. Curriculum național pentru disciplina Religie. Modele de proiectare: obiective-cadru, competențe specifice predării disciplinei
3. Corelarea obiectivelor predării-învățării cu experiența religioasă, culturală și de viață a elevilor, în funcție de particularitățile de vârstă și de orientarea lor școlară și profesională. Taxonomia obiectivelor educaționale. Operaționalizarea obiectivelor
4. Formarea competențelor de gândire, analiză, argumentare și comunicare flexibilă; raportul dintre asimilarea cunoștințelor și formarea competențelor
5. Predarea-învățarea religiei în context intra- și interdisciplinar

C. Principii didactice generale. Principii didactice speciale pentru predarea religiei

1. Principiul hristologic

2. Principiul eclesiologic

D. Educația religioasă în diferite etape psihogenetice

E. Proiectare didactică

1. Proiectare didactică: lectura programei, proiectarea calendaristică, proiectarea lecției
2. Programa școlară: structura programei școlare, utilizarea programei în proiectarea și realizarea activităților didactice, manualele și bibliografia
3. Strategii, metode și procedee didactice folosite în predarea religiei
4. Tipuri de lecție și forme de activitate specifice în predarea religiei
5. Mijloace de învățământ specifice religiei și modalități de integrare a acestora în cadrul activităților didactice
6. Modalități de integrare în lecție a activităților individuale și de grup

F. Evaluarea ca factor de reglare și optimizare a educației religioase

1. Principiile, obiectivele și funcțiile evaluării în educația religioasă
2. Tipuri de itemi de evaluare și tehnici de evaluare specifice religiei
3. Metode și instrumente complementare de evaluare
4. Autoevaluarea și valorificarea ei în cadrul educației religioase
5. Rolul și importanța evaluării în:
 - educarea capacității de autoapreciere;
 - prevenirea eșecului școlar;
 - stimularea performanței școlare;
 - dezvoltarea personalității elevilor.
6. Modalități de elaborare a probelor de evaluare și a itemilor

G. Profilul profesorului de religie. Rolul modelelor în educație. Dinamica relației profesor-elev în cadrul educației religioase. Consilierea duhovnicească în cadrul educației religioase

Bibliografie pentru didactica generală și metodică predării religiei

1. Kruger, H., "Einführung in Theorien und Methoden der Erziehungswissenschaft", Leske+Budrich 1997
2. Harney, K.; Kruger, H., "Einführung in die Geschichte der Erziehungswissenschaft und der Erziehungswirklichkeit", Leske+Budrich 1997
3. Hobmaier, H. (Hrsg), "Pädagogik", Stam Verlag 1994
4. Zimbardo, Ph., "Psychologie", Springer 1995
5. Angmeyer, H., Taschen-Tutor "Religionspädagogik", Vanderhoeck 1976
6. Adam, G., Lachmann, R., "Methodisches Kompendium für den Religionsunterricht", Bd. 1+2, Vanderhoeck&Ruprecht 2002
7. Lenhard, H., "Arbeitsbuch Religionsunterricht", Gutersloher Verlagshaus 1996
8. Nipkow, K.E., "Grundfragen der Religionspädagogik", Bd. 1+2+3, Gutersloh 1990, 1992
9. Schweitzer, F., "Die Suche nach dem eigenen Glauben. Einführung der Religionspädagogik des Jugendalters", Gutersloh 1998
10. Lammermann, G., "Religionspädagogik im 20. Jahrhundert", 1991
11. Wegenast, K., "Religionspädagogik", 1981
12. Lammermann, G., Morgenthaler Ch., Schori, K., Wegenast, Ph. (Hrsg), "Bibeldidaktik in der Postmoderne", Kohlhammer 1999
13. "Handbuch der Religionspädagogik", Bd. 1+2+3, Gutersloher Verlagshaus 1973

Programa conținând tematica și bibliografia pentru susținerea examenului de acordare a definitivării în învățământ la specializarea Religie romano-catolică (limba maghiară)

Notă de prezentare

Prezenta programă se adresează cadrelor didactice care se prezintă la examenul pentru obținerea definitivatului în învățământ la disciplina Religie romano-catolică (în limba maghiară).

Programa de examen este elaborată în acord cu programele școlare în vigoare din învățământul preuniversitar pentru disciplina Religie. Competențele și conținuturile din programă sunt proiectate în conformitate cu abordarea curriculară sistemică în realizarea activităților didactice specifice disciplinei.

Competențe vizate

- cunoașterea de către profesor a adevărilor fundamentale de credință și a elementelor de didactică a religiei;
- cunoașterea și utilizarea competentă a principalelor documente școlare reglatoare: planuri-cadru, programe școlare, programe pentru examene naționale;
- capacitatea de a adecva conținuturile și demersurile didactice la particularitățile de vârstă ale elevilor;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi, precum și capacitatea de a construi un climat educativ stimulat și eficient;
- probarea capacităților necesare pentru proiectarea, realizarea și evaluarea activităților didactice;
- elaborarea de teste inițiale, formative și sumative, în funcție de obiectivele sau competențele vizate;
- însușirea abilităților de comunicare, empatică și de cooperare necesare realizării activităților didactice specifice disciplinei Religie;
- realizarea unor conexiuni inter- și transdisciplinare;
- folosirea și contextualizarea tehnicilor comunicării eficiente cu grupul de elevi, conform principiilor și metodelor interacțiunii educaționale și ale unor elemente de retorică didactică;
- evaluarea capacităților cognitive, comprehensive și de aplicare a achizițiilor, în scopul reglării competențelor, a stilului didactic, precum și a abordării strategiilor didactice moderne.

În realizarea programei pentru examenul pentru obținerea definitivatului în învățământ s-a avut în vedere necesitatea ca profesorii de religie să aibă cunoștințe

temeinice despre conținuturile tematice ale programei școlare în vigoare, folosite în procesul de predare-învățare a disciplinei Religie.

Programa pentru examenul pentru obținerea definitivatului în învățământ a fost structurată astfel încât să abordeze conținuturi din următoarele domenii teologice: Studiul biblic, Teologie dogmatică, precum și din Metodica predării religiei.

Competențele cadrului didactic de specialitate

- cunoașterea de către profesor a adevărilor fundamentale de credință și a elementelor de didactica religiei;
- capacitatea de a înțelege, practica și transmite valorile etice și spirituale specifice acestei discipline;
- cunoașterea și utilizarea competentă a principalelor documente școlare reglatoare: planuri-cadru, programe școlare;
- capacitatea de a adecva conținuturile și demersurile didactice la particularitățile de vârstă și la specificul dezvoltării intelectuale a colectivelor de elevi;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi, precum și capacitatea de a construi un climat educativ stimulat și eficient;
- probarea capacităților necesare pentru proiectarea, realizarea, evaluarea activităților didactice și a competențelor dobândite de elevi;
- elaborarea de teste inițiale, formative și sumative, în funcție de obiectivele sau competențele vizate;
- însușirea abilităților de comunicare, empatică și de cooperare necesare realizării activităților didactice specifice disciplinei Religie;
- capacitatea de proiectare și realizare a demersului didactic trans-, inter- și multidisciplinar;
- folosirea și contextualizarea tehnicilor comunicării eficiente cu grupul de elevi, conform principiilor și metodelor interacțiunii educaționale și ale unor elemente de retorică didactică;
- evaluarea capacităților cognitive, comprehensive și de aplicare a achizițiilor, în scopul reglării competențelor, a stilului didactic, precum și a abordării strategiilor didactice moderne.

I. Discipline de specialitate

I.1. Studiul biblic

I.2. Teologie dogmatică

Tematica

Disciplina 1 - Studiul biblic

1. Biblia - prezentare generală; canon; inspirație - (A Szentiras - altalanos bemutatás; kanon; sugalmazás)

2. Pentateuhul - conținut și teme fundamentale (Creația, Legământul, Exodul, Legea) - (A Pentateuchus - tartalom es alapvető témák: teremtés, szövetségek, kivonulás, törvény.)

3. Principalele momente ale istoriei lui Israel - patriarhii, ieșirea din Egipt, intrarea în Canaan, perioada judecătorilor, perioada regalității, perioada exilului, perioada postexilică, perioada elenistică, perioada dominației romane - (Izrael történetének fontosabb momentumai - patriarchák, kivonulás Egyiptomból, Kanaan elfoglalása, a bírák kora, a királyok kora, a babiloni fogság kora, a fogság utáni kor, a hellenisztikus kor, a római uralom korszaka.)

4. Profetismul în Biblie - figuri reprezentative și teme fundamentale - (A bibliai profétizmus - jeles proféták és a profétizmus alapvető témái.)

5. Psalmii - prezentare generală - (A Zsoltárok - általános bemutatás.)

6. Cele patru Evanghelii - prezentare generală. Relația Evangheliei Sfântului Ioan cu Evangheliile sinoptice - (A négy evangélium - általános bemutatás. Szent János evangéliumának kapcsolata a szinoptikus evangéliumokkal.)

7. Faptele apostolilor: comunitatea primară - nașterea și dezvoltarea Bisericii - (Az Apostolok Cselekedetei: az ősegyház - az Egyház születése és fejlődése.)

8. Teme teologice în scrisorile pauline: păcatul, legea, îndreptățirea, ecclesiologia, eschatologia - (A páli levelek fontosabb teológiai témái: a bűn, a törvény, a megigazulás, egyházatan, eszkatológia)

9. Scrisorile catolice - prezentare generală - (A katolikus levelek - általános bemutatás)

10. Apocalipsa Sfântului Ioan - specific și mesaj - (A Jelenések könyve - sajátosságok és üzenet)

Bibliografie

Biblia (Szent Jeromos Tarsulat vagy Szent István Tarsulat)

A II. Vatikáni Zsinat dokumentumai (szerk. Dios I.) Szent István Tarsulat, Budapest, 2000

Brown, R. E., Fitzmyer, J. A., Murphy, R. E. (szerk.), Jeromos Bibliakommentar 1 - 3, Budapest, 2002 - 2003

Jakubinyi Gy., Bevezetés az Újszövetségbe, Alba Iulia, 1990

Rózsa H., Nagy J., Ószövetségi bevezető, Alba Iulia, 1996

Zamfir K., Ószövetségi exegézis, Cluj-Napoca, 2008

Disciplina 2. - Teologie dogmatică

1. Revelația și tradiția: Revelația continuă, Cristos - ca revelația absolută, interpretarea tradiției Bisericii - (Kinyilatkoztatás és Szentagyomány: A

kinyilatkoztatás folytonossága, Krisztus - az abszolút kinyilatkoztatás, Az Egyház hagyományának értelmezése)

2. Dumnezeu, unic în ființă și întreit în persoane: Monoteismul, Dumnezeu în istoria mântuirii, modele explicative referitor la Sf. Treime - (A haromszemelyű egy Isten: Monoteizmus, Isten az udvtörténetben, Szentháromságos modellek)

3. Crearea omului. Păcatul original și urmările lui: Elemente mitologice și mesajul teologic, esența păcatului, păcatul ereditar - (Az ember teremtése. A oszbon os következményei: Mitikus elemek os teológiai üzenet, A bun lonyege, Az ateredo bun)

4. Isus Cristos, Dumnezeu adevărat și om adevărat: Învățăturile conciliilor de la Niceea și Calcedon - (Jozus Krisztus valóságos Isten os valóságos ember: A zsinatok tanítása - Nikaia os Khalkodon)

5. Spiritul Sfânt, Sfințitorul. Sacramentele - (A Szentlelek, a megszentelő. A szentségek)

6. Biserica, sacrament universal de mântuire: Eclesiologia Conciliului Vatican II. - Lumen Gentium) - (Az Egyház, egyetemes udvozító szentség: A II. Vatikáni Zsinat egyházatana - Lumen Gentium)

7. Împlinirea finală: Eshatologia personală și universală - (A vogso beteljesedés: Egyoni os egyetemes eszkatologia)

8. Maria în misterul lui Cristos și al Bisericii: Dogmele și constituția dogmatică - (Maria az Egyház misztóriumában: Dogmak os a Lumen Gentium dogmatikus konstitúció).

Bibliografie

A II. Vatikáni Zsinat dokumentumai

A Katolikus Egyház Katekizmus, Szent István Társulat, Budapest, 2009

Elod István: Katolikus dogmatika, Bp. 1983

Koncz, L., Kinyilatkoztatás os hit, Alba Iulia, 1993.

Schneider, T., A dogmatika közikönyve I-II, Budapest, 1996

Scheffczyk, Leo, ZIEGENAUS, Anton, Maria az udvtörténetben, 2004

W. Pannenberg, Rendszeres Teológia I-II, Budapest 2006

Puskas Attila, A teremtés teológija, Budapest 2006

II. Metodica predării religiei

II.1. Religia ca disciplină de învățământ

1. Locul și rolul disciplinei Religie la nivelul învățământului preuniversitar

2. Curriculum național pentru disciplina Religie. Specificul proiectării curriculare pe niveluri de studiu (modelul centrat pe obiective, modelul centrat pe competențe)

3. Taxonomia obiectivelor educaționale. Operaționalizarea obiectivelor

4. Predarea-învățarea religiei în context intra- și interdisciplinar

II.2. Principiile didactice în educația religioasă

1. Principii didactice generale

2. Principiile didactice speciale pentru predarea religiei: principiul hristologic; principiul eclesiologic

II.3. Strategii didactice la ora de religie

1. Metode didactice folosite în predarea religiei. Clasificarea metodelor, exemple practice

2. Mijloace de învățământ specifice religiei și modalități de integrare a acestora în cadrul activităților didactice

II.4. Proiectare didactică

1. Programa școlară: structura programei școlare, utilizarea programei în proiectarea și realizarea activităților didactice, manualele și bibliografia

2. Proiectare didactică: planificarea calendaristică, proiectarea lecției

3. Lecția. Tipuri de lecție

4. Alte forme de organizare extrașcolară a educației religioase: cateheza, serbarea religioasă, vizitele și pelerinajele, expozițiile, participarea la slujbele Bisericii

II.5. Evaluarea ca factor de reglare și optimizare a educației religioase

1. Principiile, obiectivele și funcțiile evaluării în educația religioasă

2. Metode de evaluare la ora de religie. Metode și instrumente complementare de evaluare (referatul, investigația, proiectul, portofoliul, autoevaluarea)

3. Modalități de elaborare a probelor de evaluare și a itemilor

II.6. Profilul profesorului de religie. Rolul modelelor în educație. Dinamica relației profesor-elev în cadrul educației religioase

Bibliografie

1. Bancilă Vasile, Inițierea religioasă a copilului, Editura Anastasia, 1996

2. Bocoș, M - Jucan, D., Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării, Paralela 45, 2007

3. Cucoș Constantin, Educația religioasă. Repere teoretice și metodice, Polirom, Iași, 1999

4. Panoschi Mihaela, Lițoiu Nicoleta, Pr. Iordăchescu Nicolae, Ghid de evaluare, Religie, Aramis, București, 2001

5. Bathory Zoltan: Tanulok, iskolak-kulonbsogek. Tankonyvkiado, Budapest, 1992

6. Falus Ivan: Didaktika. Javitott os bovitett kiadas, Nemzeti Tankonyvkiado, Budapest, 2003

7. Birta-Szokely Noomi: Tanarok pedagogiai muveltsoge, Abel Kiado, Kolozsvár, 2008

8. Birta-Szokely - Foris-Ferenczi (szerk), *Pedagogiai Kozikonyv*, Abel Kiado, Kolozsvar, 2008
9. Foris-Ferenczi Rita: *A tervezostol az ortokelosig*. Abel Kiado, Kolozsvar, 2008
10. Barabasi Tunde: *Tanitastanulasi os tanulastanitasi alapismeretek*, Presa Universitară Clujeană, 2008
11. Marton Jozsef, *Katekotika*, Cluj-Napoca, 1998
12. Cs. Szabo Sandor, *Jozsef koponyegoben, Hitoktatas os dramapedagogia, Parakletos Konyveshaz, Kiskunfolegyhaza*, 2008
13. Fogassy Judit, *Katekotak kozikonyve*, Szent Istvan Tarsulat, Budapest, 2002
14. Keszeli Sandor: *Alapveto katekotika (jegyzet)*, Szegedi Hittudomanyi Foiskola, 2010
15. Tarjanyi Zoltan: *Katekotika I-II.*, Szent Istvan Tarsulat, Budapest, 1998-1999
Este obligatorie cunoașterea documentelor școlare reglatoare valabile în anul școlar în care se susține concursul - planuri-cadru, programe școlare, programe pentru examenele și evaluările naționale.
